การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ในการจัด การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษา เฉพาะโรงเรียนแกนนำการใช้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของแต่ละจังหวัด ในเขตการศึกษา 8 ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 40 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบ สอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ด้านระดับการใช้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ในการจัดการเรียนการสอน
 วิชาสังคมศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้อย่างเป็นระบบ ครูสังคมศึกษา
 มีการใช้โดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง
- 2. ด้านระดับการใช้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ครูสังคมศึกษามีการปฏิบัติโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 3. ด้านเหตุผลของการใช้หรือไม่ใช้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ในการจัด การเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ มีการนำเกณฑ์มาตรฐานไปใช้ ทุกรายการปฏิบัติ โดยให้เหตุผลว่า ต้องการพัฒนาผู้เรียนตามนโยบายของโรงเรียน แต่ที่ยัง มีการใช้ระดับปานกลาง เพราะความจำกัดในด้านของ บุคลากร อาคารสถานที่ เวลา และ งบประมาณสนับสนุน
- 4. ด้านเหตุผลของการใช้หรือไม่ใช้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ในการจัด สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน ครูสังคมศึกษา นำไปใช้ทุกรายการปฏิบัติ โดยให้เหตุผลว่า เพราะตระหนักความสำคัญของสุขภาพอนามัย ของผู้เรียน และครูสังคมศึกษาบางส่วนมีความคิดเห็นว่าเป็นหน้าที่ของพระภิกษุสามเณร ที่ต้อง เป็นผู้นำของชาวบ้าน แต่ที่นำเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาไปใช้ระดับปานกลาง เพราะสถานที่เรียน คับแคบ บางรายการปฏิบัติควรเป็นหน้าที่ของทางวัด และติดขัดเรื่องงบประมาณสนับสนุน

The objective of this research is to study the use of educational standards in social studies instruction in the academic stream of scripture schools in Educational Region 8. The population used in this research was teachers of social studies in scripture schools, in the schools that are leading the use of educational standards in each province in Educational Region 8. 40 monks/teachers were involved. During the second semester of the 2544 academic year, The selected research tool was the questionnaire, and the analysis of data was carried out using percentage, mean, and standard deviation.

Research findings:

- 1. In terms of preparation for social studies instruction by stressing student's ability for a personal analysis work: social studies teachers implemented standards to a medium level
- 2. In terms of the use of educational standards in the management of the supporting teaching and learning environment for social studies, the social studies teachers implemented standards to a median level.
- 3. In terms of the use, or non-use of educational standards in social studies instruction, social studies teachers generally implemented all of the standards with the reasoning that students need to be individually developed, according to school policy. However, standards were implemented only to a median level due to limitations of personnel, school buildings, time, and budgetary support.
- 4. In terms of the use, or non-use, of educational standards in the management of the supporting teaching and learning environment for social studies, and the personal development of students, social studies teachers implemented all of the standards according to the appreciation of the importance of good health for the students, and understanding that it is the duty of novices and monks to be the leaders of the community. However, all standards were implemented only to a median level due to a lack of space, the fact that some practices are overseen by temple authorities, and budgetary constraints.